

HOMENATGE A **LLUÍS MESTRES I RAMON NOGUÉS**

Tarragona, 14 de juliol de 2006

És tot un honor poder participar en aquest homenatge que la ciutat de Tarragona ret a dos polítics republicans: Lluís Mestres i Ramon Nogués.

El reconeixement que fem avui aquí a aquestes dues persones, d'entrada, jo crec que representa, i amb tot el que això implica, un homenatge a la seva constància i al seu compromís amb el moviment republicà, i també representa, de manera important, un acte de justícia i de recuperació de part de la memòria històrica col·lectiva.

Aquest país, el nostre país, de vegades és un país molt prudent. I, en aquest sentit, només darrerament, després de vint-i-cinc anys de democràcia, ha començat a recuperar públicament la memòria compartida, ha començat a sortir de l'amnèsia institucional respecte a uns anys que la dictadura franquista va enterrar sense cap mena de pietat i que la Transició, sense cap mena de sentit, va preferir mantenir en l'oblit.

Per tant, i per això, vull agrair especialment a l'Ajuntament de Tarragona l'organització d'aquest acte, pel que implica de recuperació de la memòria històrica i col·lectiva del nostre país.

Els anys de la República van ser pocs. D'alguna manera, van ser un somni com trencat, esmicolat per la dictadura franquista i feixista, que ningú no s'equivoqui. Però aquell somni, aquella il·lusió, durant un temps va ser realitat.

Des de principis de segle, amb empenta, amb tossuderia i amb un suport molt important de la ciutadania, els ideals republicans es van instal·lar en el país. Es va anar obrint una nova manera d'entendre la política, una nova manera de governar-nos, una nova manera de relacionar la ciutadania i la vida pública, una nova visió, en definitiva, del país i del que havia de ser el país, i jo m'atreveria a dir que una nova manera de viure.

És gràcies a l'esforç i a la implicació justament de persones com Ramon Nogués i Lluís Mestres, també evidentment de milers i milers de catalans i catalanes anònims que van abraçar la causa republicana, que Catalunya va poder gaudir en aquells moments d'un dels governs més avançats del món, amb polítiques socials i amb polítiques nacionals que eren capdavanteres a Europa.

Per tant, el d'avui és un acte d'estimació de la societat tarragonina cap a uns ciutadans compromesos que van dedicar-se amb tota l'ànima a escampar els valors de la república: la llibertat, la implicació pública, el compromís amb la justícia, la igualtat i tants d'altres, valors que van ser l'ideari de tota una generació que va lluitar per la nostra terra, per la nostra gent, pels nostres drets i, evidentment, per les nostres llibertats, una generació de ciutadans que, recordem-ho, perquè sovint s'oblida, va patir l'exili, i poques experiències personals són comparades a les viscudes per qui ha de fugir del seu país expulsat per la violència o per la guerra.

Els milers de catalans, desgraciadament massa milers d'homes i dones, que es van veure obligats a expatriar-se si no volien patir en la pròpia pell les represàlies del bàndol vencedor de la Guerra Civil van mantenir, van saber mantenir, la flama de la nació catalana a l'exterior. Van fer mans i mànigues per no trencar mai l'últim lligam que els mantenia units amb tot allò que havien estat i estimaven, simbolitzat en un nom que repetien una i altra vegada: «Catalunya»; un sofriment per la pàtria que s'afegia a l'alt cost personal i familiar de l'exili, al sentiment de derrota i de pèrdua d'afectes i experiències compartides, de família, d'amics, de l'entorn conegut, de l'àmbit social o de l'àmbit cultural. Amb l'expatriació es va perdre un projecte de vida.

I és cert: el republicanisme en aquell moment era derrotat com a sistema polític pels colpistes i va ser deixat de banda per la Transició, però el republicanisme va resultar victoriós en moltes batalles del terreny del pensament, fins al punt que conèixer el republicanisme català, conèixer-ne l'essència, conèixer-ne la història és, de fet, absolutament necessari i imprescindible per entendre millor el nostre present, perquè, en definitiva, l'herència republicana es manté viva i forma part inesborrable de la nostra identitat com a nació.

Penso que el millor homenatge que podem fer a tota aquella gent que va viure la República, a aquella gent que va ser capaç d'embarcar-se en aquella aventura fantàstica, a totes les persones que després van patir la repressió, és assumir el més positiu del seu llegat, els seus somnis, els seus anhels. És, en definitiva, treballar de manera constant per un país millor, per un país més lliure. És avançar mirant el futur amb totes les mans possibles, sumant les diferències d'aquest país plural, però fer-ho sabent que tenim un bagatge, un tresor valuós per a tot camí de futur: la memòria del passat, el bagatge de l'experiència.

Moltes gràcies.